

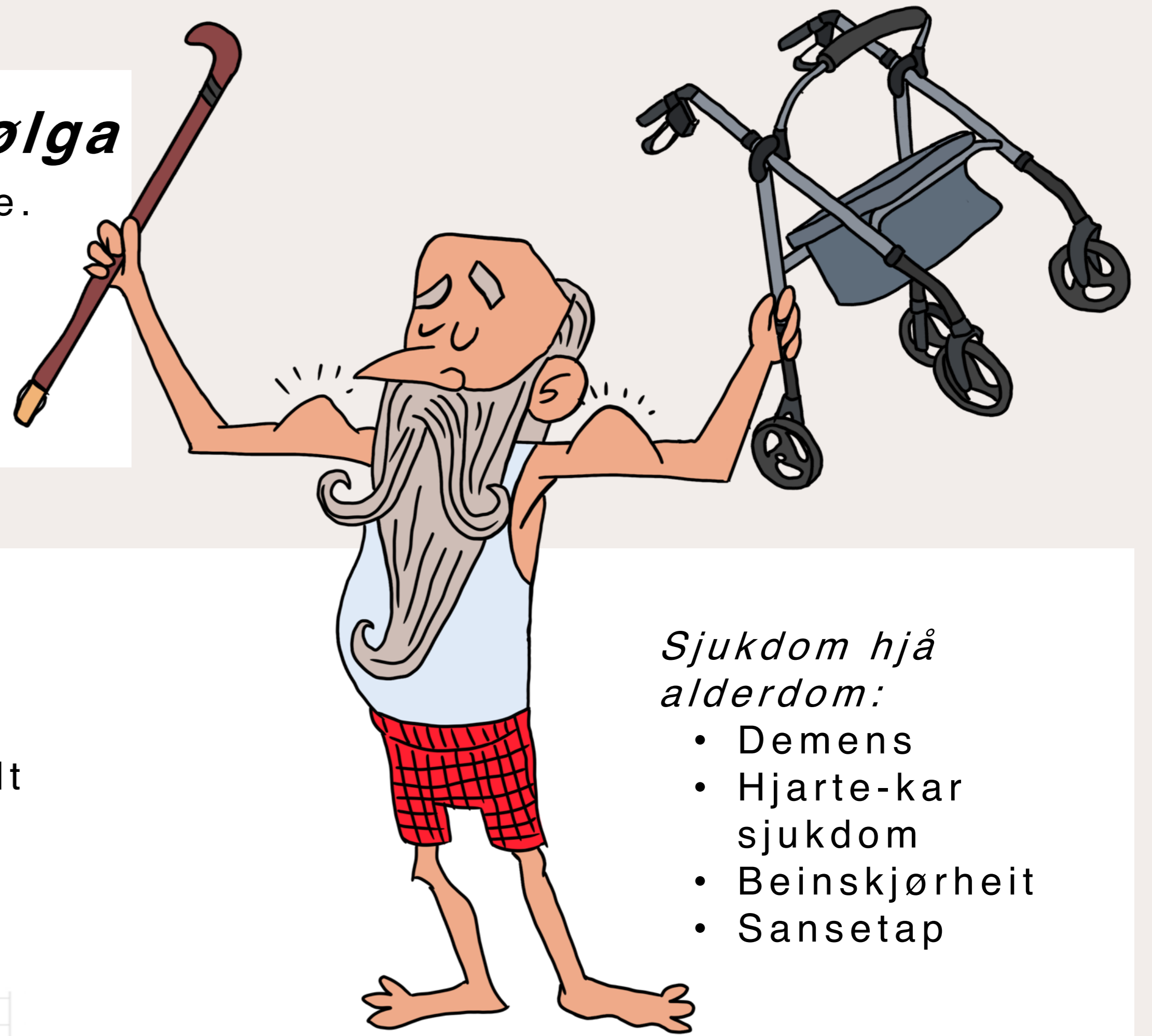
BETRAKTNINGAR VED FORLENGING AV GOD HELSE I LYS AV ELDREBØLGA

AV ELISE KROHN, MAXIMILLIAN H.-ANDERSEN OG MARTE KRISTENSEN

ER HELSEFORLENGING EIN DEL AV LØYSINGA PÅ ELDREBØLGA?

Problematikk omkring eldrebølga

Samfunnet står på randen av ein eldrebølge. Låg pensjonsalder og dårleg helse fører til ei stor gruppe menneske som ikkje deltek i næringslivet. Forlenga god helse kan gjere oss arbeidsaktive lengre.

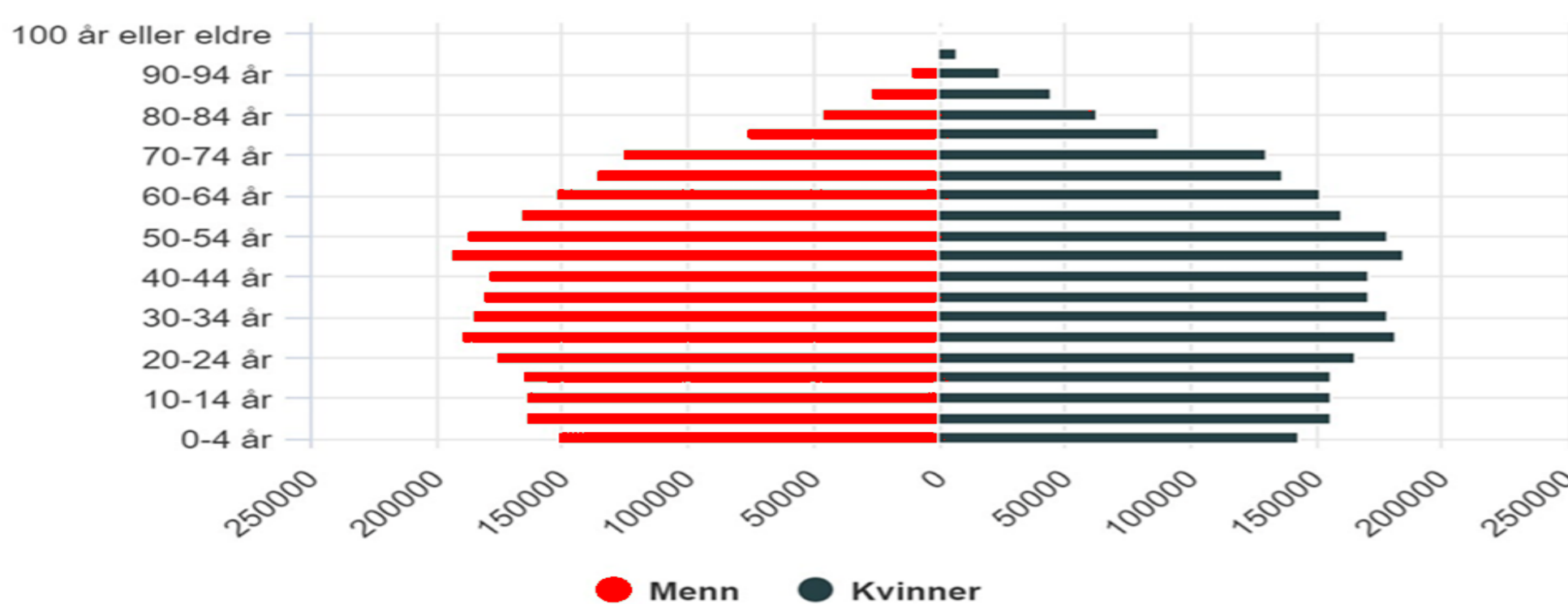
Kva er alderdom?

Aldring: aukande tap av kroppens vev og organ med åra, som igjen fører til tap av funksjon av kvar enkelt celle og kvart enkelt organ [1].

Sjukdom hjå alderdom:

- Demens
- Hjarte-kar sjukdom
- Beinskjørheit
- Sansetap

Befolkningspyramide 2020

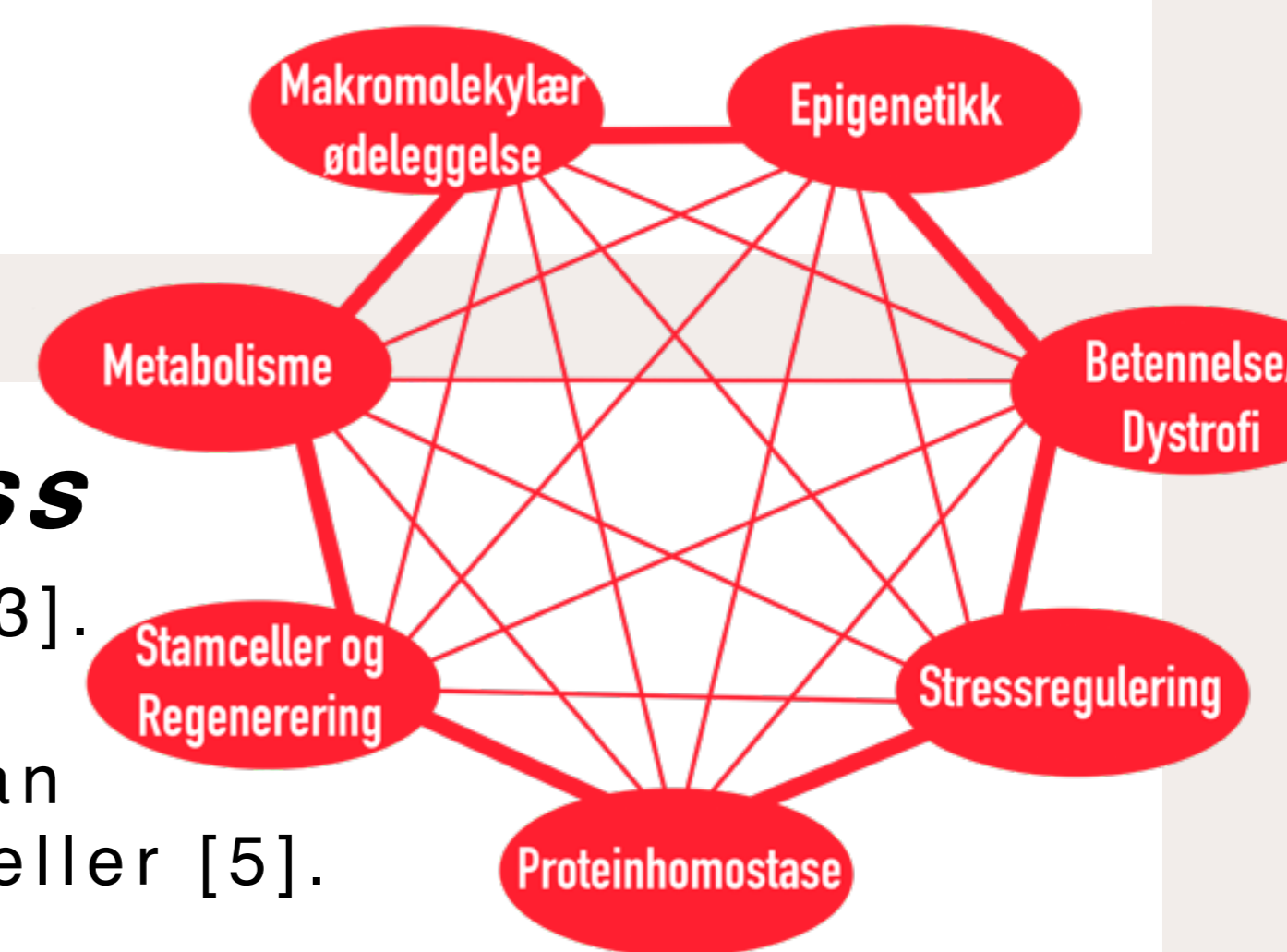

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Når delen eldre overgår delen yngre, er ein i det ein kallar eldrebølge. Forventa levealder aukar, og talet fødde overgår talet avdøde [2].

Vitskap utfordrar naturen sin aldringsprosess

Aldring er ein komplisert prosess bestående av mange faktorar [3]. Spesielt prominent er bruken av Yamanaka faktorar, protein som påverkar cellas utvikling [4]. Det er allereie blitt vist at det går an å forlenga god helse til *C. Elegans* [3], mus, og menneskelege celler [5].

Etiske og moralske aspekt

- Går dette imot «naturens gang»?
- Dersom livsforlenging blir tatt i bruk kan mennesket sitt eigenverd bli krenka.
- Kva blir konsekvensen av dei som ikkje vel å ta i bruk denne teknologien?

Spørsmål til ettertanke

- Skal alle tvingast til å ta i bruk denne teknologien for samfunnet sitt beste?
- Er all medisin eit mål for å forlenga god helse eller forlenga liv?
- Kva anna kan denne teknologien føre til?

SCAN ME

[1] Fossum, Sigbjørn; Engedal, Knut: aldring - medisin i Store medisinske leksikon på snl.no. Hentet 16. april 2023 fra https://sml.snl.no/aldring_-_medisin
[2] Petter Hveem; Helse og sykdom i Nasjonalt senter for aldring og helse. Hentet 14. april 2023 fra <https://www.aldringoghelse.no/aldring/utviklingshemning/helse-og-sykdom/>
[3] Kim, S. H., Kim, B. K., Park, S., & Park, S. K. (2019). Phosphatidylcholine Extends Lifespan via DAF-16 and Reduces Amyloid-Beta-Induced Toxicity in *Caenorhabditis elegans*. *Oxidative medicine and cellular longevity*, 2019, 2860642.
[4] Liu, X., Huang, J., Chen, T., Wang, Y., Xin, S., Li, J., Pei, G., & Kang, J. (2008). Yamanaka factors critically regulate the developmental signaling network in mouse embryonic stem cells. *Cell research*, 18(12), 1177–1189.
[5] Partridge, L., Deelen, J., & Slagboom, P. E. (2018). Facing up to the global challenges of ageing. *Nature*, 561(7721), 45–56.